

PSYCHOLOGICKÉ DISCIPLÍNY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mgr. Jiřina Boušková

ANOTACE

- 1. Kód DUMu:** VY_32_INOVACE_1.SV.03
- 2. Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0114
- 3. Vytvořeno:** září 2012
- 4. Ročník:** 5. ročník – osmileté gymnázium (RVP-G)

Vzdělávací oblast	Člověk a společnost
Vzdělávací obor	Občanský a společenskovední základ
Tematický okruh	Člověk jako jedinec

5. Anotace:

Materiál slouží ke všeobecnému seznámení žáků s problematikou psychologických disciplín.
Materiál je použit ve výkladové části hodiny.
Součástí materiálu je i test, který ověří znalosti žáků.
Pomůcky: interaktivní tabule.

Psychologické disciplíny

- jednotlivá témata psychologie řeší psychologické disciplíny

1. Základní psychologické vědy

2. Speciální psychologické vědy

3. Aplikované psychologické vědy

Základní psychologické disciplíny

- a) Obecná psychologie
- b) Sociální psychologie
- c) Vývojová (ontogenetická) psychologie
- d) Psychologie osobnosti
- e) Psychologická metodologie
- f) Psychopatologie
- g) Dějiny psychologie

Obecná psychologie

- předmět psychologie
- poznávací procesy
- myšlení
- city
- řeč
- potřeby člověka
- paměť
- atd.

Sociální psychologie

- začleňování jednotlivce do společnosti
- mezilidské vztahy
- analýza skupin (školní třída, pracovní kolektiv apod.)
- osvojování rolí
- komunikace

Vývojová psychologie

- změny psychiky člověka v průběhu jeho života
- vývoj člověka od dětství až do stáří
- vývoj řeči
- vývoj myšlení
- vývoj emocí
- vývoj vztahů
- apod.

Psychologie osobnosti

- struktura osobnosti
- poznávání osobnosti
- zabývá se odlišnostmi a podobnostmi mezi jedinci
- typy osobnosti
- charakter
- temperament
- inteligence
- apod.

Psychopatologie

- psychické poruchy
- chorobné změny psychiky
- metody léčby

Dějiny psychologie

- vývoj psychologického myšlení
- vývoj pojetí osobnosti
- psychologické školy v dějinách

Psychologická metodologie

- různé přístupy a výzkumné projekty v psychologii
- užití teorií v psychologii

Speciální psychologické disciplíny

- a) Biopsychologie
- b) Zoopsychologie
- c) Psycholingvistika
- d) Farmakopsychologie
- e) Psychofyzika
- f) Psychofyziologie
- g) Diferenciální psychologie
- h) Psychometrie

Biopsychologie

- studium biologických a fyziologických základech lidské psychiky
- reflexy
- instinkty

Zoopsychologie

- psychologie zvířat
- zkoumá psychiku zvířat
- srovnání psychiky zvířat a lidí

Psycholingvistika

- psychologie řeči
- zkoumá vztahy mezi myšlením a řečí
- vnitřní řeč
- produkce řeči
- porozumění řeči
- řečová centra

Farmakopsychologie

- zkoumá účinky léků, chemických látek a drog na psychiku

Psychofyzika

- zkoumá vztah mezi podněty a počítky a smyslovými vjemy

Psychofyziologie

- zkoumá procesy v mozku, které jsou základem psychických jevů

Diferenciální psychologie

- zkoumá a popisuje rozdíly mezi měřitelnými psychologickými jevy (např. schopnosti)
- rozdíly mezi pohlavími
- rozdíly mezi společenskými skupinami

Psychometrie

- tvorba psychologických testů

Aplikované psychologické disciplíny

- a) Pedagogická psychologie
- b) Psychologie práce
- c) Poradenská psychologie
- d) Inženýrská psychologie
- e) Klinická psychologie
- f) Forezní (soudní) psychologie
- g) Psychologie reklamy
- h) Interkulturní psychologie

Pedagogická psychologie

- učení
- vyučování
- osobnost a činnost učitele
- vztahy mezi žáky
- vztahy mezi učitelem a žákem

Psychologie práce

- mezilidské vztahy na pracovišti
- bezpečnost práce
- vliv pracovního prostředí na pracovní výkon

Inženýrská psychologie

- zabývá konstrukcí strojů ve vztahu k psychice člověka, který má stroj obsluhovat

Poradenská psychologie

- cílem je pomáhat člověku orientovat se v životě
- sebepoznání
- optimální rozvoj osobnosti
- školní poradenství
- výchovné poradenství
- profesní poradenství
- manželské poradenství

Klinická psychologie

- diagnostika psychických onemocnění a poruch
- klinický psycholog spolupracuje s lékařem při léčbě psychických poruch a nemocí

Forenzní (soudní) psychologie

- používá se v soudnictví
- analýza psychiky pachatelů trestných činů
- posuzování věrohodnosti výpovědí svědků

Psychologie reklamy

- působení reklamy na zákazníka
- využívá poznatků z psychologie ke zvýšení účinnosti reklamy

Interkulturní psychologie

- „cross-cultural psychology“
- popisuje a srovnává lidskou psychiku v závislosti na kultuře
- odlišnosti etnik, národů, ras, náboženských nebo jazykových skupin

Další psychologické disciplíny

- psychologie sportu
- psychologie dopravy
- vojenská psychologie
- ekologická psychologie
- psychologie umění

Test

A. Doplně názvy 3 skupin psychologických disciplín:

1. **Základní** psychologické vědy

2. **Speciální** psychologické vědy

3. **Aplikované** psychologické vědy

B. Přiřaď problémy k jednotlivým psychologickým disciplínám:

odlišnosti etnik

tvorba
psychologických
testů

psychologie zvířat

posuzování
věrohodnosti
výpovědí svědků

typy osobnosti

vztahy mezi učitelem
a žákem

potřeby člověka

vývoj člověka od
dětství až do stáří

manželské
poradenství

mezilidské vztahy

psychické poruchy

diagnostika
psychických
onemocnění a poruch

Zdroje a použitá literatura

1. Hladík, Jaroslav: *Společenské vědy v kostce pro střední školy*, Fragment, Havlíčkův Brod, 1996
2. Doležalová, Ladislava, Vlková, Marie: *Občanský a společenskovědní základ Psychologie*, Computer Media s.r.o., Kralice na Hané, 2010, ISBN: 978-80-7402-060-5

Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízeních. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.